

Birincil ve Nihai Enerji Yoğunluğu

Enerji Verimliliği Veri Analizi Serisi

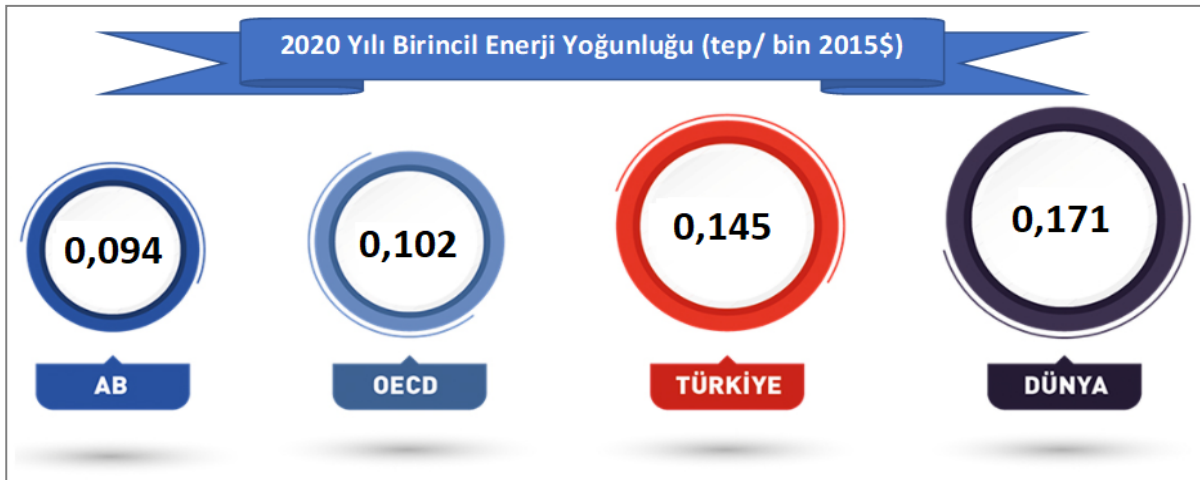
Enerji yoğunluğu ülke veya bölge bazında bir birim GSYH üretebilmek için ne kadar enerji gerektiğini ölçen bir enerji verimliliği göstergesidir. Gerekli enerji miktarı, ülkede toplam arz edilen, dönüşüme uğramamış enerji cinsinden ise birincil enerji yoğunluğundan; sanayi, konut, ulaştırma gibi sektörlerin nihai olarak tükettiği enerji cinsinden ise nihai enerji yoğunluğundan söz edilir. Enerji yoğunluğundaki eğilim; ekonomi ve sanayideki yapısal değişiklikler, enerji tüketim yapısındaki değişimler, sektörlerin verimlilik gelişimi ve nihai kullanıcıların tercih ettiği cihaz ve ekipman gibi unsurlardan etkilenmektedir.

Türkiye'nin 2021 yılı birincil enerji yoğunluğu 0,141 tep/bin 2015\$, nihai enerji yoğunluğu ise 0,110 tep/bin 2015\$ olarak hesaplanmıştır. 2021 yılında bir önceki yıla göre birincil enerji yoğunluğunda %2,7; nihai enerji yoğunluğunda %2,2 azalma gerçekleşmiştir. 2000 yılına göre bir kıyaslama yapıldığında ise birincil enerji yoğunluğunda %26,6; nihai enerji yoğunluğunda %26,4 oranında iyileşme söz konusudur. Tablo 1'de yıllara göre birincil ve nihai enerji yoğunluğu verileri gösterilmektedir.

Tablo 1. Türkiye'nin Birincil ve Nihai Enerji Yoğunluğu

Göstergeler (tep/bin 2015\$)	2000	2005	2010	2015	2020	2021
Birincil Enerji Yoğunluğu	0,192	0,169	0,172	0,149	0,145	0,141
Nihai Enerji Yoğunluğu	0,149	0,134	0,130	0,115	0,112	0,110

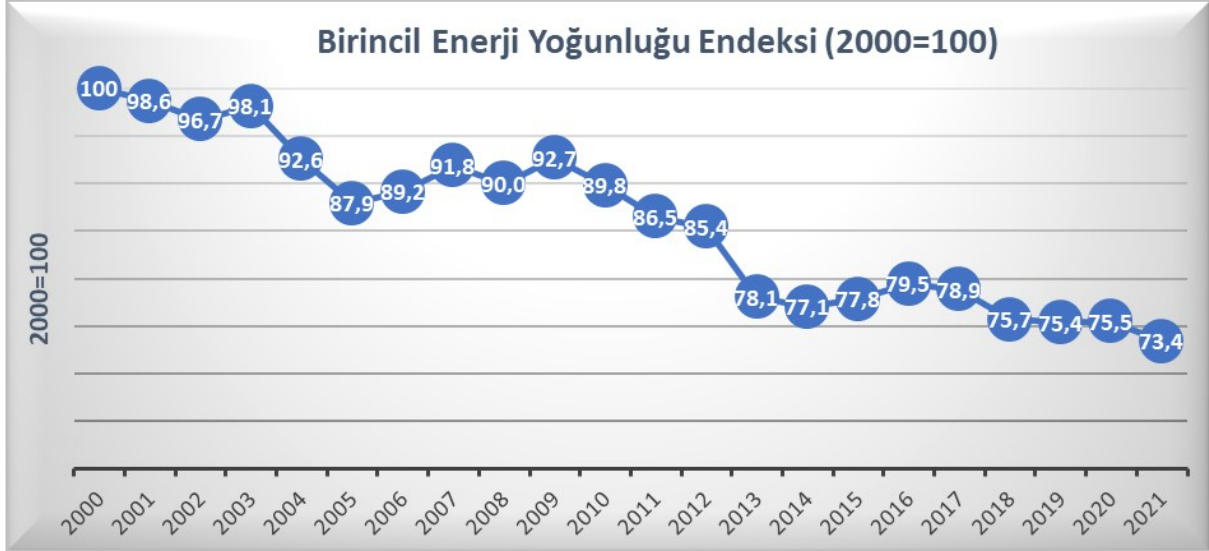
Uluslararası bir karşılaştırma yapılacak olursa; Türkiye'nin 2020 yılı için 0,145 tep/bin 2015\$ olan birincil enerji yoğunluğu dünya ortalamasından (0,171 tep/bin 2015\$) daha düşük olmakla birlikte OECD ortalamasının (0,102 tep/bin 2015\$) üzerinde kalmaktadır. Avrupa Birliği ülkelerinin birincil enerji yoğunluğu ortalaması ise 0,094 tep/bin 2015\$ ile gerek OECD gerekse Türkiye'ye kıyasla daha iyi bir seviyededir.

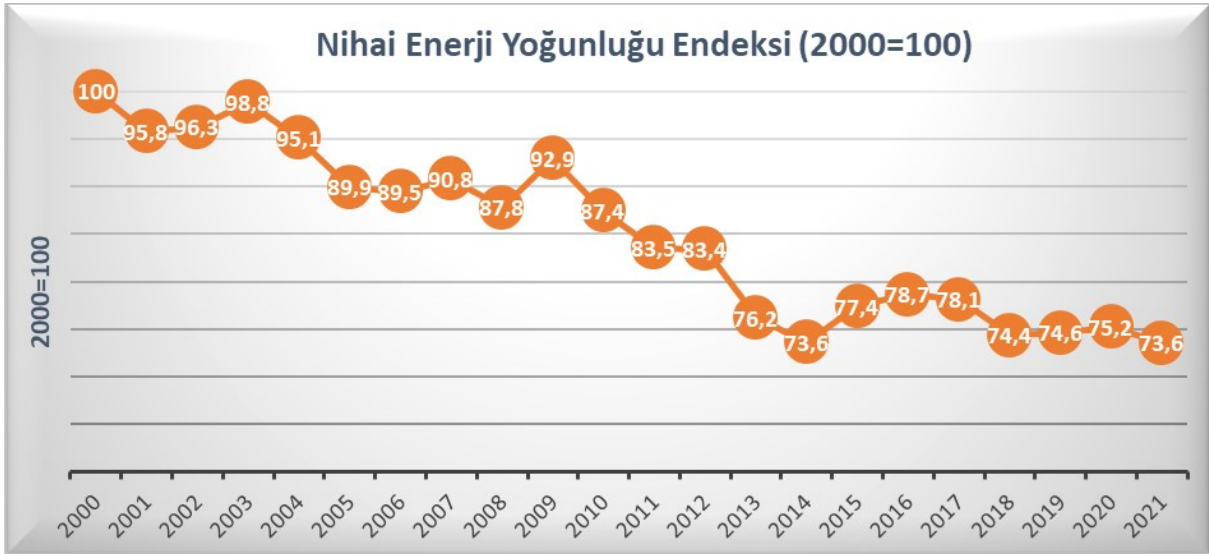
Şekil 1. Birincil Enerji Yoğunluğu Karşılaştırması (2020)

Birincil ve Nihai Enerji Yoğunluğu Endeksi

2000-2021 dönemi birincil ve nihai enerji yoğunluklarında yıllık ortalama %1,5 oranında ilerleme sağlanmıştır. Birincil ve nihai enerji yoğunluklarındaki değişim Şekil 2 ve Şekil 3'te endeks olarak gösterilmektedir.

Şekil 2. Birincil Enerji Yoğunluğu Endeksi (2000-2021)

Şekil 3. Nihai Enerji Yoğunluğu Endeksi (2000-2021)

Açıklama

Enerji yoğunluklarının hesaplanmasında Genel Enerji Denge Tablolarından ve TÜİK'in yayımlanmış olduğu GSYH verilerinden faydalanılmış olup kullanılan verilerin muhtemel revizyonu halinde enerji yoğunluk değeri hesaplamaları yeniden ele alınacaktır. Dünya, OECD ve AB verileri Uluslararası Enerji Ajansı'na ait verilerdir.

**T.C. ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIĞI**

Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı
Planlama ve Denetim Daire Başkanlığı
Ölçme ve Değerlendirme Grubu

Detaylı bilgi için:

horuc@enerji.gov.tr ; bduzgun@enerji.gov.tr